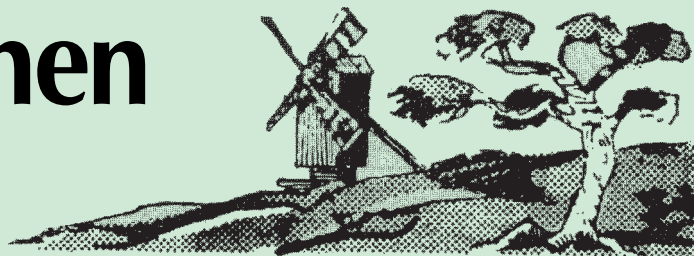

Herttoniemeläinen

Herttoniemi-seura ry:n julkaisu 2006

Herttoniemi-seura on monessa mukana

Arja-hanke, Aluefoorumi, aluetyöryhmä, YKS2-turvallisuushanke, Herttoniemen kotisivut. Kaikki nämä ovat Herttoniemessä jo viime vuonna alkaneita hankkeita, joissa Herttoniemi-seura on merkittäväällä panoksella mukana. Arja-hankkeen tavoitteena on parantaa perheiden arjen hallintaa. Hankkeessa on mukana useita toimijoita, mm. Helsingin kaupunki. Hankkeen toteutuksesta vastaa Teknillisen korkeakoulun Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus.

Aluefoorumi ja alueryhmä pureutuvat alueen ongelmiin ja kutovat paikallisten toimijoiden verkostoa. Hankkeen alulle panija on Helsingin kaupunginosayhdistysten liitto, mutta hankkeen vetovastuu on Helsingin kaupungin sosiaalivirastolla. YKS2-turvallisuushankkeessa paneudutaan erityisesti Herttoniemen metroasemien viihtyisyyden ja turvallisuuden kehittämiseen. Myös tämä on Helkan alulle panemia kaupunginosien kehittämishankkeita.

Kaikkia näitä hankkeita on esitelty laajemmin toisaalla tässä lehdessä. Hankkeissa syntyneiden verkostojen

ansioista on Herttoniemi-päivän vietto jo laajentunut Herttoniemen rantaan. Myös Herttoniemen kotisivut julkistetaan Herttoniemi-päivän yhteydessä

Kuten lehdistä olemme saaneet lukea, puretaan vanha Herttoniemen ostoskeskus ja sen takana oleva vanha vuokra-asuntotalo Hiihtomäentien ja Hiihtäjätien kulmauksesta. Tilalle on tarkoitus rakentaa vuokra-asuintaloja ja lisää Nuorisosäätiön asuntoja. Herttoniemi-seura seuraa rakennushankkeen suunnittelun etenemistä ja pyrkii vaikuttamaan päättäjiin niin että rakennushanke olisi Herttoniemen ja sen asukkaiden kokonaisedun mukainen.

Seppo Hiltunen

Herttoniemeläinen

Herttoniemi-seura ry:n julkaisu

Ilmestyy syksyisin

Toimituksen osoite:

Herttoniemi-seura ry
PL 237, 00811 Helsinki

Seuran johtokunta 2006

Puheenjohtaja, päätoimittaja

Seppo Hiltunen
Mäyrätie 12 A 8
00800 Hki
gsm 050-3033340
e: seppo-k.hiltunen@pp.inet.fi

Varapuheenjohtaja, julkaisuvastaava

Mikko Pantzar
Laivalahdenportti 3 B 22
00810 Hki
gsm 050-4405521

Taloudenhoitaja

Raimo Hjerpe
Sopulitie 19
00800 Hki
p. 050-365 8411

Sihteeri, palstaviljelyvastaava

Antti-Jussi Salmenlinna
Kulosaaren Puistotie 44 I 32
00570 Hki
p. 050-560 0400
e: ajs@iki.fi

Kulttuuriasiat

Erkki Merimaa
Oravatie 50 D 7, 00800 Hki
p. 050-570 2881

Veijo Vatka

Hiihtomäentie 34 A 3, 00800 Hki
p. 781 471 (koti), 2340 3310 (työ)
e: veijo.vatka@evl.fi

Jäsenet:

Eeva Kuuluvainen
Oravatie 8, 00800 Hki
p.755 3120 (koti),

Marjatta Nieminen
Ilvestie 11, 00800 Hki
p. 045-678 1472, 781 472 (koti)
e:herttoniemen.kotijoukot@kolumbus.fi

Juhani Pösö
Majavatie 14 A 19, 00800 Hki
040-594 9573, 789 240 (koti),

Ensio Selin
Oravatie 9, 00800 Hki
p. 783 475 (koti)

Eila Tontti
Sopulitie 26 B, 00800 Hki
p. 040-557 4682
e: eila.tontti@tonttioy.com

Kansikuva: Jari Kuuluvainen: Mänty **Paino:** Painotalo Miktor Ky 2006

Itä-Helsingin Kulttuuriviikot 7.-23.10.2006

KULTTUURIVIIKKOJEN TAPAHTUMIA HERTTONIEMESSÄ

Herttoniemen kirkossa

KONSERTTI

Sunnuntaina 15.10. klo 18

”Toisillemme”

Lauluja Eino Leinon ja L. Onervan runoihin

Eva Kasvio, laulu

Pia Korteala, piano

Herttoniemen kirjastossa

KIRJAILIJAVIERAILU

Tiistaina 10.10. klo 18

”Kyä tossa jotain häikkää o”.

Sinikka ja Tiina Nopola kertovat uusista lasten ja aikuisten kirjoistaan.

NUKKETEATTERI

Torstaina 12.10. klo 18

”Uudet tuulet”

Teatteri Lähde (Tiia Laukkanen) esittää kirjastossa nukketeatteria.

”Kaikki luulevat, että Hiiri on arka eläin, koska se on niin pieni ja Lisko on pelottava, koska se on niin suuri, mutta se ei ole aivan totta. Tämä tarina kertoo elämän ihmeistä. Siitä, että kannattaa kurkistaa kolostaan ja puhua olostaan, sillä yksin ei ole yhtä hauskaa elää kuin yhdessä.”

Esitys soveltuu kaikenikäisille 3-vuotiaista alkaen. Kesto noin 25 min.

Tunnelman virittämiseksi kirjastossa on nähtävänä tarinaan liittyviä hahmoja, joihin voi tutustua 12.9. alkaen.

IGS TIETOTYNNYRI JA TIETOPALVELU

Tiistaina 17.10. klo 12-18

Keskiviikkona 18.10. klo 12-18

Torstaina 19.10. klo 12-18

”Kysy mitä vain Hertsikasta” – iGS tietotynnyri ja tietopalvelu esittäytyvät herttoniemeläisille!

SATUTUOKIO SADUN PÄIVÄNÄ

Keskiviikkona 18.10. Sadun päivänä (kuten muinakin keskiviikkoina) klo 9.30

satutunti kirjastossa.

TAIDENÄYTTELY

Artti Pohjanheimon maalauksia ja veistoksia näytteillä kirjastossa 2.10.-31.10.

Tervetuloa kaikkiin tapahtumiin!

JOHTOKUNNAN PÄÄTÖKSIÄ:

1. Päätös Herttoniemen kotisivuista, niiden suunnittelun käynnistäminen ja avaaminen
2. Palstaviljelyn hallinnon uudistaminen laatimalla Helsingin kaupungin viljelyohjeen, Helsingin kaupungin ja Herttoniemi-seuran välisen sopimuksen ja sen seuralta edellyttämien velvoitteiden täyttämisen mahdollistava seuran ja viljelijöiden välinen sopimus sitä täydentävine lomakkeistoineen. Viljelyhallinnon mastertietokannan uusiminen.
3. Päätös toimia emeritusprofessori Jorma Palon tekemän Mammuttipatsashankkeen kummina toimimisesta sekä hankkeen organisoinnin tukemisesta
4. Päätös Elokuva-arkiston työn tukemisesta mm. tarkistamalla tietoja ja muistikuvia elokuvista sekä niiden filmauspaikoista.
5. Lausunto Itäväylän melustesuunnitelmaluonnoksesta Herttoniemen kohdalla: Seura jätti lausuntonsa Itäväylän melusteistä rakennusvirastolle ja kaupungin hallitukselle.
6. Historian kirjoittamista koskevaa hanketta ja siihen tarvittavaa aineistoa identifioitiin. Hanke etenee.
7. Päätettiin, että seura panostaa Itä - Helsingin kulttuuriviikkoon ja näyttelyyn monipuolisesti
8. Alueryhmän toimintaan osallistuttiin aktiivisesti
9. Viljelijäkokouksessa selostettiin postitettua viljelysopimusta ja kuunneltiin viljelyyn liittyviä esityksiä ja selontekoja
10. Kevätkokous ja asukasilta asukastalo Ankkurissa järjestettiin 28.3.
11. Herttoniemen leikkikentällä järjestettiin Flooranpäiväjuhla 11.5
12. Herttoniemipäivä toteutettiin 3.9.
13. Syksyn viljelijäilta järjestetään 18.09.
14. Helkan www sivusto sisältämiä tietoja päivitetään.

Lisätietoja sihteeriltä: 050-5600 400, e-mail: ajs@iki.fi

Haluan liittyä Herttoniemi-seuran jäseneksi

Nimi: _____

Arvo tai ammatti _____

Syntymäaika _____ puhelin: _____

Postiosoite _____

Sähköposti _____

Olen kiinnostunut seuraavista Herttoniemeä koskevistä asioista:

Olen halukas vuokraamaan kasvimaapalstan v. 2006 _____

Päiväys ja allekirjoitus: _____

, Postitetaan osoitteella: Herttoniemi-seura ry, PL 237, 00811 HKI

Eva-Riitta Siitosen juhlapuhe Herttoniemi-seuran 25-vuotisjuhlassa

Hyvät herttoniemeläiset ja Herttoniemi-seuran ystävät!

Lämmin kiitos kutsusta tulla mukaan viettämään Herttoniemi-seuran 25 vuotisjuhlaa. Esitän lämpimät onnentoivotukset seuralle ja kaikille herttoniemeläisille, joiden hyväksi seura toimii.

Herttoniemellä oli kunnias menneisyys jo seuran perustamisen aikoihinkin. Metroaseman läheltä on löytynyt jopa pronssikauden hautoja ja Herttoniemen kylä ja -kartano ovat Itä-Helsingin vanhinta asutusta. Herttoniemihän liitettiin Helsinkiin vasta ns. Suuressa alueliitoksessa v.1946, mutta kaupunki oli jo sitä ennen omistanut alueen ja suunnitellut sitä ja rakentanut esim. Porvoon tien jo 30-luvulla.

Kuulin Herttoniemestä ensimmäisiä kertoja äidiltäni. Äiti kertoi käyneensä täällä 30-luvun alussa Kallion seurakunnan nuorten kanssa ilmeisesti seurakuntain käytössä olleessa kesäkodissa. Eikä hän koskaan unohtanut mainita, että mukana oli myös hänen komea ääninen luokkatoverinsa Olavi Virta, joka oli seurakunnan nuorten toiminnassa mukana. Äiti tosin puhui aina Herttoniemestä.

Me suomalaiset olemme nähneet luonnoltaan rikkaan ja monimuotoisen Herttoniemen maisemia enemmän kuin tiedämme. Herttoniemeä on käytetty suomalaisten elokuvien miljöönä miltei ensimmäisistä elokuvista alkaen kun Anni Swanin romaaniin perustuva Ollin oppivuodet valmistui v. 1920. Herttoniemen kartanon maisemissa tanssittiin Kulkurin valssi ja munkkiniemeläisten petymykseksi myös Munkkiniemen kreivi, Leif Wager lauloi Regina Linnanheimolle Herttoniemen kartanon pihapiirissä ”Sua vain yli kaiken mä rakastan”.

Siilitien maisemat olivat Edwin Laineen Oprissa karjalaismaisemina, sen sijaan Herttoniemen hämäläismaisemat vilahtelevat Niskavuoren Naiset -elokuvassa. Minuun teki suuren vaikutuksen vuonna 1951 Kino Tikkurilassa näkemäni elokuva ”Rakkaus on nopeampi Piiroisen passiäkin”. Enpä tiennyt katselevani Herttoniemen maisemia. Suurimmaksi osaksi Herttoniemessä kuvattiin myös suuri historiallinen suomalainen elokuva ”Punainen viiva”. Fennada-Filmillä oli studio Kulosaessa ja ehkäpä sieltä oli mutkatonta tulla juuri Herttoniemeen.

Herttoniemi onkin luonnoltaan monimuotoinen ja rikas alue.

Seuran 25-vuotisjuhlassa palkittiin Herttoniemi-seuran perustajajäseniä Helkan myöntämällä ansiomerkillä. Kuvassa Veijo Vatka, Esa Pajunen, Eva-Riitta Siitonen ja Per-Erik Förars.

Muistan Sopulitiellä asuessamme hirvienkin silloin tällöin vierailevan olohuoneen ikkunoiden takana, pienemmistä eläimistä nyt puhumattakaan. Luontoon viittaavat eläinaiheet katujen ja teiden nimetkin.

Viimeisimmässä Herttoniemeläinen lehdessä on oivallisesti kerrottu Herttoniemen historiaa kaavoituksen ja rakentamisen osalta. Ensimmäiset kivitallot nousivat todellakin 50-luvun alkupuolella helpottamaan Helsingin suurta asuntopulaa.

Vuokra-asuntojonot olivat tuolloin nykyistä pidemmät, vaikka asukasluku oli paljon pienempi. Eduskunta keskusteli niin kiivaasti vuokrien nostamisesta, että hallituskin natisi liittoksissaan. Elettiin vuokrasäännöstelyn aikaa. Ne, jotka kannattivat vuokran korotuksia, uskoivat näin löytyvän lisää alivuokralaisasuntoja ja omakotitalojen vinttejä asuntoa tarvitseville. Ne, jotka vastustivat korotuksia, olivat puolestaan huolissaan asukkaiden maksukyvyistä, sillä asuminen vei nykyistäkin suuremman osan ihmisten tuloista. Asiat eivät silloinkaan olleet mustavalkoisia. Mutta siitä oltiin yhtä mieltä, että asuntoja tarvitaan lisää.

Muutin ensimmäisen kerran Herttoniemeen 60-luvun alussa Mäyrätielle. Herttoniemen asukasluku oli tuolloin suurimmillaan, noin 16000. Tänne johti Porvoon maantie, jota myös Herttoniemen bulevardiksi kutsuttiin. Se oli päällystämätön, melko kapea maantie, joka Susitien kohdalla kääntyi läntiseen Herttoniemeen. Koulua oli 3, kaksi kansakoulua ja yhteiskoulu. Päiväkoteja useita, ainakin Hiihtäjäntiellä, Susitiellä ja Siilitiellä.

Erätorilla oli myös elokuvateatteri, taisi olla nimeltään Kino Herttoniemi. Hiihtomäentien, Majavatie kohdalla oli sen ajan tavan mukaisesti vierekkäin lihakauppa, maitokauppa ja siirtomaatavakauppa. Pieniä kauppoja oli runsaasti ja ainakin yksi yleinen saunakin. Lapsia oli alueella paljon ja molemmissa kirkkoissa riitti ristiäisiä ja seurakunnan päiväkerhot olivat kaupungin päiväkotien ohella tarpeen.

Vaikka televisio 60-luvun vaihteessa oli jo useassa perheessä, kuunneltiin edelleen Joulukertomus radiosta. Sen luki taata, Frans Emil Sillanpää, jonka saattoi nähdä Herttoniemessä kävelevän. Täällä asui myös erityisesti helsinkiläisten rakastama runoilija Arvo Turtiainen, vaikka hänen luomansa Arska harmitteleeekin Helsingin kasvua. ”On Pikilää, Pakilaa, Kanalaa, Konalaa, ei enää hittaa mihinkäs”. Eikä voi myöskään unohtaa Niilo Tarvajärveä. Hänet tunsivat kaikki herttoniemeläiset.

Herttoniemessä elettiin aktiivista aikaa siis jo ennen Herttoniemi-seuran perustamistakin. Kirkolla, eri järjestöillä, urheiluseuroilla ja nuorisolla oli seuransa. Partioitakin oli useita ja musiikkiopistot toimivat useissa pisteissa.

Syntyi myös Herttoniemi-seura. Suomessa oli käyty keskustelua kaupunginosahallinnosta, Oulussa sitä kokeiltiin. Uudet kaupunginosat syntyivät ja kaipasivat omaa identiteettiään. Kau-

punginosien uudet asukkaat olivat usein myös uusia helsinkiläisiä. Monista tuli herttoniemiläisiä ja myllypurolaisia vasta omien lasten kautta. Lapset kotiutuivat päiväkotien ja koulujen kautta nopeasti ja viimeistään heidän kauttaan vanhemmatkin tunsivat uuden asuinalueensa kotiseudukseen.

Suomessa ei esimerkiksi Tukholman tapainen kaupunginosa-hallinto saanut kannatusta. Sitä pidettiin byrokraattisena eikä sen arveltu tavoittavan kaupunginosien asukkaita kovinkaan laajasti.

Sensijaan syntyi tarve luoda kaupunginosissa asuville ja toimiville ihmisille, järjestöille ja seuroille yhteinen foorumi, joka ikäänkuin käyttää oman kaupunginosan ääntä. Näin alkoi syntyä kaupunginosayhdistyksiä.

Herttoniemi-seuraa oli perustamassa useita henkilöitä, mutta keskeinen toimija oli varatuomari Per-Erik Förars. Olimme seuranneet joidenkin yhdistysten perustamista ja tiesimme, että niitä oli jopa joidenkin poliittisten puolueiden toimesta pyritty valtaamaan keräämällä yhtiökokoukseen omia joukkoja ja syrjäyttämällä muita.

Pärre korosti sitä, että Herttoniemi-seuran tulee olla kaikkien herttoniemeläisten yhteinen foorumi. Niinpä pyrimme löytämään hallitukseen mahdollisimman monenlaisia herttoniemeläisiä. Seuraa perustettiin juuri ennen vuoden -80 kunnallisvaaleja. Vaalikuumeeseen ei periaatteitamme horjuttanut.

Seuran tarkoitus oli alusta alkaen huolehtia Herttoniemen ympäristöstä ja viihtyvyydestä sekä edistää Herttoniemen kulttuuri- ja sosiaalipalvelujen kehittämistä. Otettiin kantaa kaavoitukseen ja aluetta koskeviin uusiin suunnitelmiin. Liikenne ja palvelut puhuttivat yhteisissä tilaisuuksissa. Vanhempia kiinnostivat erityisesti lasten koulu- ja harrastusmahdollisuudet. Nyt keski-ikäen noustessa uskon terveys- ja vanhuuspalvelujen nousevan painopisteeksi. Varmasti myös liikkuminen mäkisillä kaduilla tavi-liukkauden aikaan nousee haasteeksi ja saa asukkaat keskustelemaan katujen hoidosta.

Herttoniemeläinen -lehtikin ilmestyi jo 80-luvulla, ei tosin niin kauniina väripainoksena kuin nyt. Pyrimme saamaan lehteen asukkaiden näkemyksiä. Käännyn kerran peruskoulun ala-asteen opettajan puoleen. Hän pyysi muistaakseni 3. luokan lapsia kirjoittamaan, mikä Herttoniemessä on hyvää ja mikä huonoa. Puutteitahan aikuisväestö tilaisuuksissamme toi esille. Mielipiteitä kerättiin mm. Herttoniemi-päivän yhteydessä.

Eräs pieni poika kirjoitti, että Herttoniemi on hyvä paikka asua sentakia, että poliisin saa niin nopeasti kotiin. Tämä kiitos herätti tietysti monia ajatuksia. Pieni tyttö puolestaan oivalsi, että Herttoniemi on niin hyvä paikka sen takia, että bussi 80 kulkee tästä läpi. Kukapa aikuisista osaisista tällaista yhteensattumaa myönteiseksi etuudeksi kirjata.

Mitä Herttoniemi-seura sitten sai ensimmäisinä toimintavuosiensa aikana. On suoraan sanottava, että ei kai yksin kovinkaan paljon.

Saimme kaupungin kulttuurilautakunnalta pienen avustuksen, jonka avulla järjestimme asukastilaisuuksia. Näissä tilaisuuksissa herttoniemeläiset toivat esille ajatuksiaan, puutteita ja myös niiden korjausehdotuksia. Mutta he tapasivat myös toisiaan. Monet sanoivatkin, etteivät muuten sanottavasti tule pitäneeksi yhtä naapuruston kanssa. Ihmiset juttelevat lenkeillä ja lapsiaan ja koiriaan ulkoilluttaessaan, mutteivat enää oikein bussissakaan.

Mutta Herttoniemi-seura oli todella se foorumi, jolla kaupunginosan yhteiset mielipiteet hioutuivat. Mukana oli aktiivisia herttoniemeläisiä, jotka toimivat myös muissa yhteisöissä. He toivat ideoita ja veivät niitä omiin viiteryhmiinsä. asiat etenevät ja itseasiassa esimerkiksi kaupunginvaltuusto sai erilaisten kannanottojen ja herttoniemeläisten valtuutettujen kautta kyllä hyvin tiedoksi herttoniemeläisten toiveet ja tavoitteet. Päätöksentekijät joutuvat sitten tietysti arvioimaan esityksiä osana koko kaupunkia, mutta kyllä yhteisellä näkemyksellä aina on painoarvoa.

Tästä kehittyi myös yhteistyö muiden itä-helsinkiläisten kau-

Taistelevat Mehtot esiintyivät juhlassa

punginyhdistysten kanssa. Tästä yhteistyöstä on syntynyt tavoite asettaa koko Itä-Helsinki kehittämisen painopisteeksi tulevien vuosien aikana. Onkin hyvä, että asioita nyt katsotaan yhdessä ja laajemmin. Kyllä me tietysti alkuaikoina lähdimme enemmän juuri Herttoniemen näkökulmasta.

Miltä sitten näyttää Herttoniemen ja Herttoniemi -seuran tulevaisuus? On ollut ilo nähdä ja kuulla, miten hyvin seura on juuriltaan edennyt. Se on toteuttanut yhteisiä tavoitteita ajassa pysyen. Esimerkiksi kasvimaapalstojen vuokraus on hieno oivallus.

Tulevina vuosina Herttoniemi-seuran toiminta varmasti tukee entistä enemmän ikääntyvien ihmisten selviytymistä omassa kodissa ja kylässä. Uskon, että Herttoniemi-seurassakin on keskusteltu siitä, miten kaupunginosaan saataisiin toimivat vapaaehtoisrenkaat täydentämään julkisia palveluja, Toisaalta luonnonläheiset asunnot viehättävät myös lapsiperheitä ja heidänkin viihtyvyydestään on syytä huolehtia.

Asuntokanta on vanhimmillaan yli 50 vuotiasta ja peruskorjausten tarve on suuri. Rakennukset ovat ympäristöineen arvokkaita oman aikansa piirteineen. Yhteinen kiinnostus ja vastuu miljöiden säilyttämisestä on paikallaan.

Viime aikaiset tapahtumat ovat osoittaneet, että ihmiset tuntevat yhä enemmän turvattomuutta liikkuaan metroasemilla ja kauppakeskityksissä. Häiriökäyttäytymiseen voidaan vaikuttaa vain yhdessä kotien, koulujen ja virkavallan kanssa yhteistyössä. Pelkään, että tämäntapaiset pulmat ovat tulevaisuuden haasteita vaikkamme sitä tietenkään toivo. Tämä on kysymys, jonka edessä ei pidä nostaa käsiä pystyyn.

Öljysäiliöt poistuvat ja asuntoja rakennetaan tilalle. Se on hyvä, että ihmiset saavat koteja, mutta se merkitsee liikenteen lisääntymistä Itäväylällä ja erityisesti Herttoniemen metroaseman ympärillä. Uskon, että Herttoniemi-seura tättäkin kehitystä silmät ja korvat tarkkana herttoniemeläisten näkökulmasta.

Herttoniemen teollisuusalue tarjoaa työpaikkoja monille helsinkiläisille. Vaikka Herttoniemessä on vuosien kuluessa tunnettu huolta yritysten ympäristöasioista ja vuosia sitten hajuistakin, suhtaudutaan työpaikkavarantoon myönteisesti ja tukien. Uskon yhteistyön alueen yritysten kanssa olevan tulevaisuudessakin keskeisellä sijalla Herttoniemi-seurassakin.

Hyvät juhlavieraat!

Herttoniemi-seuran aktiiviset toimivat ja jäsenet ansaitsevat kiitoksen tänään juhlapäivänä. Mutta Herttoniemi on niin arvokas osa tätä rakasta Helsinkiämme, että se ansaitsee tulevaisuudessakin hyvää huolenpitoa ympäristöstään ja ihmisistään!

Onnea ja menestystä myös tulevaisuuteen!

Unelma entistä viihtyisämmästä Herttoniemestä

Herttoniemeläisillä on nyt entistä paremmat mahdollisuudet vaikuttaa kotiseutunsa asioihin. Kaupunginosassa on perustettu kaikille avoin aluefoorumi sekä alueryhmä, joka kokoontuu joka toinen kuukausi pohtimaan yhdyskuntansa kohentamista. Herttoniemessä tehdään yhteistyötä laajalla rintamalla ja monella eri tavalla. Seuraavassa esitellään tärkeimmät toimijat ja se, miten toimintaan pääsee mukaan.

Paikallisella yhteishallinnalla tuloksia

Herttoniemen kaupunginosa, joka koostuu Länsi-Herttoniemestä (8.000 asukasta), Herttoniemen rannasta (8.000 asukasta) sekä Herttoniemen teollisuusalueesta, on pääkaupunkiseudun viihtyisimpiä alueita. Sillä on monen sukupolven perinteet alueen arkkitehtuurin, luonnon sekä sosiaalisen ympäristön vaalimisessa. Herttoniemen asukkaat arvostavat erityisesti yhdyskuntansa kaupunkikuvallisia ja rakennushistoriallisia arvoja sekä yhteisöllisyyttä. Asukkaat ja kaupunginosa muut toimijat ovat halunneet kehittää kotipaikkaansa entistä viihtyisämmäksi ja vetovoimaisemmaksi. Tätä alueen eri toimijoiden keskinäistä päätöksentekoa ja yhteistyötä kutsutaan paikalliseksi yhteishallinnaksi.

Yhteistoiminnan tarve on suuri, koska Herttoniemessä – erityisesti Herttoniemenrannassa – on tapahtunut ja tapahtuu yhä suuria muutoksia. Parin viimeisimmän vuoden ajan on asukkaiden osallistuminen ollut erityisen voimakasta. Siihen on useita syitä. Alueella alun perin aktiivisesti toiminutta kansalaistoimintaa tukemaan on sijoitettu yhdyskuntatyöntekijä ja sosiaaliviraston uusi asukas-yhteistyöjohtaja on antanut panoksensa alueen kehittämiseen. Herttoniemi valittiin myös Teknillisen korkeakoulun arjen ajan hallintaa lisäävän ARJA-hankkeen tutkimuskohteeksi. Tutkimustoiminnan kautta on selvitetty alueen viihtyisyyttä, palveluiden toimivuutta sekä alueen asukkaiden turvallisuuden tunnetta.

Herttoniemen kohentamissuunnitelma kehittämisen runkona

Herttoniemen toimijat ovat verkostoituneet ja rakentaneet itselleen paikallista yhteishallintaa edistäviä kanavia – Herttoniemi-foorumien ja alueryhmän. On myös hahmoteltu kaupunginosaan visiota turvallisuudesta ja vetovoimaisesta Herttoniemestä. Sitä toteutetaan Herttoniemen kohentamissuunnitelman avulla, jossa on sateenvarjon alle kerätty kirjavia joukko toimenpiteitä ja hankkeita. Temaattisesti hankkeet liittyvät metroympäristön turvallisuuden parantamiseen, arjen sujuvuuden tukemiseen sekä paikallisen yhteishallinnan edelleen kehittämiseen. Hankkeita kuvataan lähemmin viereisessä hankelaatikossa.

Palvelutiskiltä arjen tukea

ARJA-hankkeessa on tuettu sekä metroympäristön kohentamista että arjen sujumista tukevan paikallisen palvelutiskin rakentamista. Palvelutiski on sekä konkreettinen ”tiski” että netissä toimivat osoite, josta voi saada julkisia, yksityisiä tai järjestöjen tarjoamia lähipalveluja, yhden luukun periaatteella. Esimerkiksi siivousta, remontointia, tietoa lapsiperheiden palveluista jne.

Herttoniemen nettisivuilla sijaitsee linkki palvelutiskiin. Netin ja puhelimen kautta toimintaa voi kokeilla jo syksyn aikana. Julkisia palveluita etsivät voivat soittaa kaupungin sosiaaliviraston alai-

seen tukipisteeseen S-Infoon, joka palvelee sosiaali- ja terveydenhuollon liittyvissä kysymyksissä. S-Infon puhelinnumero on 010 66011. Maksullisia koti- ja pienpalveluita tarjoaa puolestaan Työterveysseuran MOPAKE-hankkeen palvelevapuhelin, numerossa 0600 90030. Konkreettinen tiski etsii vielä sijoituspaikkaansa.

Yhdyskuntatyöntekijä toimijoiden välisenä linkkinä

Herttoniemen yhdyskuntatyöntekijä Soile Atacocugu työskentelee itäisellä sosiaaliasemalla Herttoniemen toimipisteessä. Hänellä on alueenaan koko Herttoniemi, Roihuvuori ja Laajasalo. Yhdyskuntatyöntekijä tekee yhteisösozialityötä. Hän vahvistaa eri menetelmien avulla yhteisön rakennetta ja on mukana alueen eri verkostoissa. Yhdyskuntatyöntekijä on yhteydessä eri sidosryhmiin: kaupungin hallintokuntiin, organisaatioihin, yhdistyksiin, järjestöihin, yhteisöihin ja yrityksiin. Yhteydenpidon tavoitteena on edistää alueen verkostoitumista. Toimivat verkostot luovat edellytyksiä eri toimijoiden mahdollisuuksille vaikuttaa ja myös parantaa kaupunginosaan tiedonkulkua. Kun verkostot on luotu, avautuu niin asukkaille kuin muillekin toimijoille vaikuttamisen kanavia. Näitä ovat paikallisen yhteishallinnan elimet, kuten aluefoorumi ja alueryhmä. Yhdyskuntatyöntekijään voi ottaa yhteyttä alueen paremman turvallisuuden, hyvinvoinnin, tiedonkulun, vuorovaikutuksen ja asumisviihtyvyyden kehittämiseen liittyvissä asioissa.

Aluefoorumiin voivat osallistua kaikki

Yhdyskuntatyöntekijä aloitti työnsä haastattelemalla yhdyskunnan keskeiset toimijat. Haastattelun tavoitteena oli toimijoihin tutustuminen ja verkostotyön käynnistäminen. Herttoniemessä yhdyskuntatyöntekijä kutsui haastateltavat keväällä 2005 perustettuun aluefoorumiin, jonka hän ohjasi yhdessä Klaari –koordinaattorin kanssa tulevaisuusverstastyöskentelynä. Työskentelyn tuloksena alueelle syntyi 5 uutta kehittämishanketta vastaamaan alueen tärkeimpiin haasteisiin. Aluefoorumit on tarkoitettu kaikille asukkaille. Ne kokoontuvat pari kertaa vuodessa. Niihin kutsutaan eri sidosryhmien lisäksi myös alueen valtuutetut. Aluefoorumia on kevästä 2006 lähtien alettu kutsua Herttoniemi-foorumiksi. Syksyn 2006 Herttoniemi-foorumi järjestetään yhteistyössä Herttoniemi – seuran kanssa 30.11 klo 19 - 21 Herttoniemen kirkolla.

Alueryhmä paikallisyhdyskunnan työrukkasena

Aluefoorumissa perustettiin myös asukas-yhteistyöpöytäalikon johdolla alueryhmä. Sinne kutsuttiin mukaan alueen keskeiset toimijat, mm. Herttoniemi-seura. Alueryhmä, joka on kaupunginosaan ”työskentelyrukkasena”, on kokoontunut vuoden aikana kuusi kertaa. Kaikki, jotka haluavat käytännössä työskennellä alueen hyvinvoinnin edistämiseksi voivat tulla mukaan. Sekä Herttoniemi-foorumissa että alueryhmässä syntyvissä vuoropuheluissa välitetään tietoa alueen elinoloista ja voimavaroista. Niissä myös suunnitellaan yhteistyökuvioita ja kohentamishankkeita, jotka kohdistuvat toimijoiden esiin nostamiin asioihin. Esimerkki alueryhmässä syntyneestä yhteistyöhankkeesta on toimituskunta, jonka tavoitteena on perustaa kotisivut Herttoniemeeseen.

Tule mukaan toimintaan!

Alueryhmässä on syntynyt myös muita yhteistyökuvioita, kuten Herttoniemen visio ja kohentamissuunnitelma koko Herttoniemelle. Siihen kuuluvat alla esitetyt hankkeet, joihin otetaan mielellään mukaan uusia aktiivisia ihmisiä:

- Metroasemien viihtyisyys- ja turvallisuushanke. Sen kohteena ovat niin Siilitien kuin Herttoniemenkin metroasemat. Syksyllä 2005 järjestettiin YKS2 turvallisuuskysely, jossa kartoitettiin metroasemien liepeillä asuvien ihmisten turvattomuuden kokemuksia. Alkukysystä on tarkoitus järjestää Herttoniemen metroasemalla tilaisuus ja kokeilla sinne asennettavaa digitaalista informaatiotaulua, johon voidaan viedä liikennetietojen lisäksi myös viestejä kaupunginosan tapahtumista. Yhteyshenkilö: Maala Nieminen. herttoniemen.kotijoukot@kolumbus.fi

- Herttoniemen nettisivujen toimittaminen. Nettisivujen rakentamista varten on perustettu toimituskunta, johon kaivataan lisää jäseniä. Webmasterina toimii Panu Kuuluvainen. Yhteyshenkilö: Eeva Kuuluvainen. eeva.kuuluvainen@kolumbus.fi

- Päihdeongelmaisten päivätoimintahanke on muotoutunut sosiaaliaseman, A-poliklinikan ja Mieto ry:n yhteistyöksi. Mieto ry on saanut toimitilat Roihuvuoren kirjaston ala-kerrasta, mikä mahdollistaa heidän toiminnan laajentamisen. Toiminnan-ohjaaja on sosiaaliaseman työllistettynä työntekijänä, joka tapaa säännöllisesti mm. yhdyskuntatyöntekijää. Yhteyshenkilö: Soile Atacocugu soile.atacocugu@hel.fi, p. 050-3497611

- Perhepalvelujen verkostoitumishanke. ARJA –hankkeessa toimiva Lastensuojelun keskusliiton projektikoordinaattori otti yhteyttä alueen eri toimijoihin ja järjesti koulutusta sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöille alueen palveluiden verkottamiseksi ja vertaistuen lisäämiseksi. Tavoitteena on mm. neuvolan jalkautuminen Herttoniemenrantaan pari kertaa kuussa. Yhteyshenkilö: Auli Paavola, auli.paavola@lskl.fi, p. 040-5391109. Alahankkena on nk. Matalankynnyksen olohuone. Yhteyshenkilö: tuija.jouhki-jarvinen@hel.fi.

- Herttoniemenrannan iltapäivätoiminnan kehittäminen. Hankkeen alkuperäisenä tavoitteena oli ”vallata” Paasivaaran koulun tilat iltapäivätoiminnan käyttöön. Valtaus ei onnistunut, mutta alueen leikkipuistojen vastaava ohjaaja löysi tilat uudelle ryhmälle Tuoriniemen leikkipuistosta. Yhteyshenkilö: Anna-Leena Soininen, anna-leena.soininen@hel.fi, p. 050-3210483

- Vanhempien jalkautumishanke Herttoniemenrannassa: Hankkeen käynnistämiseksi tekivät yhteistyötä seurakunnan- ja nuorisoasiainkeskuksen nuorisotyöntekijä, Klaari –koordinaattori ja yhdyskuntatyöntekijä. Syksyn 2005 alueryhmässä hanke yhdistettiin nuorisoasiainkeskuksen Parempi viikonloppu – hankkeeseen. Syksyllä 2005 järjestettiin asukasilta aiheena turvallisuus. Iltaan osallistui mm. poliisit ja lastensuojelun työntekijät, jotka kertoivat alueen tilanteesta omasta näkökulmastaan. Paikalla oli myös eräs vanhempi, joka kertoi omasta jalkautumisestaan Puistolassa. Keskustelun tuloksena havaittiin, että nuorten hengailu alueella on pikemmin aikuisten kuin nuorten ongelma. Muutama mukana ollut vanhempi lähti mukaan jalkautumaan. Herttoniemenrannan nuorisotalo on lupautunut tukikohdaksi jalkautuville vanhemmille. Yhteyshenkilö: Juuso Perilä, juha.perila@evl.fi, p. 041-5276061

- Ja muistathan, että viime vuonna 25 vuotta täyttänyt Herttoniemi-seura r.y. toimii edelleen aktiivisesti asukkaiden yhteisenä vaikutuskanavana. Mukaan voit liittyä esimerkiksi seuran julkaisemassa Herttoniemeläinen-lehdessä olevalla lomakkeella.

Toimintaryhmä parantaa metroasemien viihtyisyyttä ja turvallisuutta

Herttoniemen metroasema on kaakkoisen Helsingin keskeisin metroasema. Sitä käyttää arkisin, eri arvioiden mukaan vaihdellen, 36.000-50.000 henkilöä.

Kaakkois-Helsingin asukkaiden keskusteluissa Herttoniemen ja Siilitienkin metroamat ovat kauan saaneet negatiivisia mainintoja. Herttoniemi-seura on useissa lausunnoissaan kiinnittänyt huomiota Herttoniemen ympyrän ja metroaseman kohentamistarpeeseen. Teknillisen korkeakoulun koordinoima yhdyskuntakehittämishanke ARJA teki vuonna 2004 viihtyisyystutkimuksen Herttoniemessä. Tutkimuksessa tuli esiin Herttoniemen metroasemien kokeminen arkea hankaloittaviksi ongelmakohdiksi. Myös Herttoniemen ja Herttoniemenrannan ensimmäisessä aluefoorumissa keväällä 2005 metroasemien kehittämistarve nousi erääksi tärkeimmistä seikoista. Asiaan haluttiin edelleen etsiä korjausta ja kumppaniksi löytyi YKS2-hanke.

Aluefoorumissa perustettiin metroasemien viihtyisyyttä ja turvallisuutta kehittävä toimintaryhmä, joka otti asiakseen kartoittaa tilannetta ja laatia toimintasuunnitelman. Turvallisuus- ja viihtyisyyskokemusten kartoittaminen osoittaa alueen tärkeimmät kehittämisen kohteet ja luo keinon seurata sekä turvallisuuden tunteen että todellisten turvallisuushkien kehitystä. Usein ne kehittyvät riippumatta toisistaan.

Ympäristön parantaminen, kommunikaation kehittäminen ja seurannan järjestäminen paikallisin voimin

YKS-hanke on Helsingin kaupunginosayhdistys HELKAN ja Oikeus- ja Ympäristöministeriöiden kaupungin avustamana käyn-

nistämä, eri kaupungeissa ja erityisesti Helsingin eri osissa menestyksekkäästi toteutettu turvallisuushanke, jolla on ulkomaisia esikuvia. Hankkeen nimi muistuttaa sen keskeisistä toimintatavoista. Niihin kuuluvat ympäristön parantaminen, kommunikaation kehittäminen ja seurannan järjestäminen. Paikalliset toimijat toteuttavat hankkeen. Prosessi aloitetaan seurantamittarin, turvallisuustutkimuksen tekemisestä.

Herttoniemi-seuran, YKS2-hankkeen ja ARJA-hankkeen yhteistyönä toteutetussa YKS2-kyselyssä tiedusteltiin Herttoniemen asukkaiden kokemuksia oman asuinalueensa turvallisuudesta ja viihtyisyydestä. Talvella 2005 toteutettu kysely osoitettiin Herttoniemen ja Siilitien metroasemien tuntumassa asuville. Käytännössä kyselyyn tuli koko Länsi-Herttoniemi ja Herttoniemenrannasta metroaseman lähialue. Tutkimusalueen rajausta toi Herttoniemenrannan alueella selvästi vinouttavia vastauksia etenkin yhteisöllisyyden kokemusta kysyttäessä. Rajausta voitaneen näin ollen joutua muuttamaan uusintatutkimuksissa.

Turvallisuuskyselylomake perustui YKS2-projektissa aiemmin käytettyihin lomakemalleihin, joita tarkennettiin ARJA-hankkeen avulla. YKS2-hanke jakoi Suomen Postin avulla umpimähkäisesti 500 lomaketta rajatulle alueelle. Kyselyyn vastasi määräajassa 129 henkilöä. Vastajat arvioivat asteikolla 0-5 asuinaluettaan kolmen-toista eri ominaisuuden suhteen. Lisäksi esitettiin kysymyksiä omakohtaisista turvallisuuskokemuksista Länsi-Herttoniemessä tai Herttoniemenrannassa.

Herttoniemessä hyvä asua – metroasemat pelottavat

Tutkimustuloksista käy ilmi, että asukkaiden mielestä Herttoniemessä on hyvä julkinen liikenne, se on luonnonläheinen ja kaunis, lapsiperheille sopiva, ympäristöystävällinen ja paikkaan kiintymistä edistävä. Näissä kysymyksissä vastaustulos ylitti vastaavien tutkimusten keskiarvon. Harrastusmahdollisuuksia, hiljaisuutta, metroasemien seudun turvallisuutta, lähipalveluja, elvyttävyyttä, hyvämaineisuutta ja yhteisöllisyyttä (tätä etenkin juuri rakennetussa Herttoniemenrannassa) tulisi kehittää, näissä kysymyksissä keskiarvo alitettiin.

YKS2-hankkeen koordinaattori, varatuomari Mikko Virkamäki, on tehnyt vastaavia kyselyjä muissa pääkaupunkiseudun kaupunginosissa. Hänen mukaansa Herttoniemen kyselyn vastausaktiivisuutta voidaan pitää hyvänä ja tuloksia tavanomaisina lukuun ottamatta metroasemien leimautumista merkittävän yleisesti turvattomiksi paikoiksi alueella. Kysyttäessä onko alueella turvaton paikka, 129:stä vastaajasta 74 antoi positiivisen vastauksen ja näistä 64 mainitsi metroasemat. Vastaajista puolet siis pitää metroasemia turvattomina. Kyselyssä oli myös karttatehtävä, johon kaikki eivät kuitenkaan vastanneet. Karttatehtävässä tuli karttaan merkitä oma koti, kaunis paikka ja turvaton paikka. Karttatehtävään vastanneista yli 90 % oli merkinnyt turvattomaksi paikaksi Herttoniemen metroaseman. Muutamia mainintoja sai nuorisohotellin ympäristö, joka metroaseman naapurina liittyy metroaseman problematiikkaan.

ARJA-hankkeen aiemmin vuonna 2004 tekemässä tutkimuksessa esitettiin samat viihtyisyyttä koskevat kysymykset, mutta hieman laajemmalla alueella asuvalle vastaajakunnalle. Kyselyistä saatujen vastausten keskiarvot ovat lähes identtisiä YKS2 kyselyn kanssa ja vastaajien eri ominaisuuksille antamien keskimääräisten pisteiden paremmuusjärjestys oli pitkälti sama.

YKS2-kyselyn toteutustapa ja vastausprosentti ovat riittävät vain barometritarkoitukseen, eli muutoksen tunnistamiseen, kun tutkimus toistetaan vuosittain. Tämä olikin tutkimuksen tarkoitus. Turvallisuuden(tunteen) parantamishanke vaatii YKS1 ja YKS2:n kokemusten mukaan vähintään 5 vuotta näkyvien muutosten aikaansaamiseksi.

Keinoja parantamiseen etsitään

Kun metroasemat selvästi koetaan turvallisuuden ja viihtyvyyden kannalta keskeisiksi ”hot spoteiksi” Herttoniemellä, aluefoorumissa perustettu toimintaryhmä toimii YKS2-mallin mukaan Metroasemien viihtyisyys- ja turvallisuushankkeena.

Päävastuu metroasemista on tietenkin Helsingin liikennelaitoksella ja metroasemien ympäristöstä vastaavalla Helsingin kaupungin Rakennusvirastolla. Asukkaiden kokemukset ovat arvokasta tietoa näille toimijoille. YKS2-kyselyssä saatuja parannusehdotuksia ja tutkimustietoa tuotiin esiin muun muassa metron johdon tapaamisessa Herttoniemessä 13.3.2006.

YKS2-hankkeen malliin kuuluu, että asukkaiden yhteisö tekee yksinkertaisen toimintasuunnitelman, ”safety-suunnitelman” asukastoiminnan suuntaamiseksi tutkimuksessa havaittujen ongelmien vähentämiseen. Metroasemien viihtyisyys- ja turvallisuushanke on hahmottanut YKS2-suunnitelman vuosiksi 2006 ja 2007 seuraavaksi:

Ympäristön kohentaminen: metroasemien korjaamiseen vaikuttaminen, kirjeet, yhteydenotot ja keskustelu Helsingin kaupungin virkamiesten ja luottamushenkilöiden kanssa sekä siivos ja ympäristöjen siistinen talkoohengessä.

Kommunikaation lisääminen: tiedottaminen lehtien välityksellä, Herttoniemen kotisivut, digitaalinen tiedotustaulun hankkimi-

nen metroasemalle, yhteydenotot alueen yrityksiin ja kiinteistöihin, asukasfoorumit, asukasillat ja myös koulujen vanhempainillat sekä yhä uusien yhteistyökumppaneiden löytäminen

Seuranta:

YKS2- kysely toistetaan vuosittain. Lisäksi pidetään katselmuksia Herttoniemen metroasemalla, missä kirjataan puutteet ja tiedotetaan niistä eteenpäin. Ensimmäinen katselmus oli 5.5.2006.

Työhön parannusten aikaansaamiseksi on jo ryhdytty

HKL:een ja kaupungin eri tahoihin on oltu ahkerasti yhteydessä. Kevään aikana asiaa on esitelty alueen asukkaille ja yrityksille monissa eri tilaisuuksissa. Asia on ollut esillä myös mediassa. Toukokuun alussa, 8.5. pidettiin Siilitien aseman ympäristössä siivoustalkoot. Väkeä oli niin paljon, että saimme siivottua Herttoniemen puistikoita laajemminkin. Kiitos kaikille osallistujille ja järjestäjille!

Kesän alussa järjestään Helsingin kaupungin viheralueista vastaavien virkamiesten ja alueemme asukkaiden kanssa maastokävely, jolla kartoitetaan turvallisuuden kannalta kriittisiä kohtia, jotka vaativat erityistoimia myös metsänhoidon suhteen. Viime vuonna toteutettu Siilitien metroaseman viereisen metsärinteen aluskasvillisuuden vähentäminen lisäsi turvallisuudentunnetta metsän halkaisevalla kevyenliikenteen reitillä. Alueelta siivoustalkoissa löytyneiden humeruiskujen määrä oli olematon edelliseen vuoteen verrattuna. Ikävä kyllä ongelmat ja runsaat ruiskumäärät ovat siirtyneet syvemmälle asutuksen suuntaan. Tavoitteena on turvata ainakin ne leikkialueet ja reitit, joita lapset ja nuoret käyttävät.

Jos olet kiinnostunut toimimaan metroasemiemme viihtyisyyden ja turvallisuuden parantamiseksi, ota yhteyttä ryhmän vetäjään: Maala Nieminen, puh. 045-6781472,

herttoniemen.kotijoukot@kolumbus.fi.

”Kun vartijakoppi on teipillä paikattu, mitä voidaan odottaa seuraavaksi, palanutta poliisiautoa?” (Varatuomari Mikko Virkamäki Herttoniemi-seuran yleiskokouksessa 28.3.2006)

Väestönsuojelukokonaisuus:

Yleinen väestönsuojelu:

• Viranomaiset suunnittelevat toimintansa erilaisten häiriötilanteiden ja poikkeusolojen varalta ja varautuvat ihmisten ja omaisuuden suojaamiseen.

• Kunnan on tarvittaessa rakennettava yleinen väestönsuoja suojelu-kohteessa asuvien turvaksi. Suojelukohteella tarkoitetaan aluetta tai paikkaa, joka on todennäköinen hyökkäyskohde uhkatilanteessa.

Väestönsuojelulla tarkoitetaan siis ihmisten ja omaisuuden suojaamista ja pelastustoimintaa poikkeusoloissa sekä niihin varautumista. Poikkeusolojen varalta normaalioloissa tehtäviin valmisteluihin luetaan:

- poikkeusoloja koskeva suunnittelu ja koulutus
- väestönsuojien rakentaminen
- varautuminen evakointeihin, pelastustoimintaan, ensiapuun, väestön huoltoon sekä raivaus- ja puhdistustoimintaan.
- johtamis-, valvonta-, hälytysjärjestelmien ja tietoliikenneyhteyksien ylläpito

Pelastusviranomaiset varautuvat toimimaan myös poikkeusoloissa. Keskeisiä tehtäviä ovat uhkien havaitseminen ja niistä varoittaminen, väestön suojaamismahdollisuuksien ylläpito sekä pelastustoiminnasta ja siinä tarvittavista lisäresursseista huolehtiminen siten, että toiminta poikkeusolojen onnettomuus- ja tuhotilanteissa on tehokasta.

Väestönsuojelutehtäviä kuuluu pelastusviranomaisten lisäksi myös useille muille viranomaisille. Väestönsuojelun suunnittelun ohjaaminen kuuluu sisäasiainministeriön pelastusosastolle. Pelastusosasto antaa ohjeita viranomaisille väestönsuojelun valmistelusta ja organisaatioista sekä tarvittavasta yhteistoiminnasta. Vastaava oikeus on lääninhallituksella läänin alueella.

Omatoiminen väestönsuojelu:

• Omatoimisen varautumisen merkitys on tärkeä niin normaali- kuin poikkeusoloissakin. Rakennuksen omistaja tai haltija, virastot ja laitokset ja yritykset ja yhteisöt ovat velvollisia varautumaan sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät. Erikseen määritellyissä kohteissa on laadittava pelastussuunnitelmat, joissa selvitetään miten vaaratilanteita ehkäistään ja miten toimitaan erilaisissa onnettomuus- ja vaaratilanteissa. (VnA 787/2003 9 §)

• Koska Herttoniemessä on runsaasti ennen vuotta 1959 rakennettuja taloja, joissa on vain vuoden 1954 edellyttämät säteily- ja sirpalesuojat, eikä vasta vuodesta 1959 lähtien vaadittuja B- C-suojia tai vuodesta 1971 lähtien vaadittuja S1-suojia, on talon omatoimisen suojelun merkitystä edelleen korostettava siitäkin huolimatta, että suojatilanne on vähitellen parantunut.

Siispä on merkillepantavaa että Herttoniemessä (ja muuallakin):

Kaikissa taloissa on:

- pyrittävä ennaltaehkäisemään onnettomuudet
- onnettomuuksien varalta varauduttava omatoimisiin pelastustoimenpiteisiin
- noudatettava palo- ja henkilöturvallisuudesta annettuja säännöksiä ja määräyksiä
- pidettävä mahdollinen väestönsuoja kunnossa

Asunto-osakeyhtiön turvallisuudesta ja siihen kuuluvista toimenpiteistä vastaavat asunto-osakeyhtiön hallitus ja yhtiökokous. Isännöitsijän tehtävänä on valvoa, että viranomaisten antamia turvallisuusmääräyksiä noudatetaan talossa. Asukkailla on oikeus vaatia, että hallitus hoitaa turvallisuuden ja omatoimiseen varautumiseen liittyvät järjestelyt vähintään säädösten mukaisesti.

Vähintään viiden asuinhuoneiston taloissa on pelastuslain mukaan (9§) laadittava pelastussuunnitelma.

Pelastussuunnitelmassa selvitetään seuraavat asiat:

- talossa mahdolliset vaaratilanteet ja niiden vaikutukset
- toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi
- poistumis- ja suojautumismahdollisuudet sekä sammutus ja pelastustehtävien järjestelyt
- talon turvallisuushenkilöstö ja kouluttaminen
- asukkaiden perehdyttäminen pelastussuunnitelmaan

• tarvittava alkusammutus-, pelastus- ja raivauskalusto, henkilösuojaimet ja ensiaputarvikkeet sen mukaan kuin ennakoitujen vaaratilanteiden perusteella on tarpeen

• ohjeet erilaisia ennakoituja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten

• selvitettävä erikseen, miten rakennuksessa olevien heikentynyt toimintakyky otetaan huomioon vaaratilanteisiin varautumisessa

• tarpeen mukaan huomioitava myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö

Alueen pelastustoimi järjestää koulutusta asuintalojen turvallisuushenkilöstölle. Talon asukkaiden turvallisuuskoulutusta järjestää Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö alueellisine pelastusliittoineen. Jokainen voi omalta osaltaan pyrkiä ehkäisemään onnettomuuksia tai niiden vaikutuksia. Mitä paremmin on etukäteen varauduttu ja harjoiteltu vaara- ja onnettomuustilanteita varten, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä.

Porrashuoneet

Kerrostaloissa porrashuone on ensisijainen poistumistie tulipalotilanteessa. Toinen poistumistie on parveke tai ikkuna, jonka kautta palokunta pelastaa tikkailla tai nostolavakalustolla ihmiset turvaan. Savuiseen porrashuoneeseen ei voi poistua. Turvallisinta on odottaa omassa asunnossa.

Turvatekijät

Porrashuoneeseen johtavat ulko-ovet tulee pitää lukittuina. Lukittu ovi vaikeuttaa ilkivaltaa ja tuhopolttoja. Porrashuoneeseen ylätasolla tai jokaisella kerrostasolla oleva palovaroitin antaa nopeasti ilmoituksen alkaneesta tulipalosta.

Kerrostalon porrashuoneessa ei saa säilyttää mitään tavaraa

Lastenvaunut, tuottavat palaessaan runsaasti myrkyllistä savua. Pala-va lastenvaunu täyttää parissa minuutissa savulla koko porrashuoneen.

Palavat nesteet, nestekaasu ja muut vaaralliset aineet säilytetään määräysten mukaisesti

• Asuinhuoneistossa saa säilyttää yhteensä 25 litraa palavia nesteitä ja enintään 25 kg nestekaasua.

• Autosuojassa saa auton polttoainesäiliön lisäksi säilyttää 60 litraa palavia nesteitä ja nestekaasua 25 kg.

• Palavia nesteitä, joiden leimahduspiste on yli 55 astetta saa säilyttää 200 litraa ja asuinhuoneistossa 50 litraa.

• Ullakolla ja kellarissa ei saa säilyttää nestekaasua eikä palavia nesteitä ja kaasua lainkaan.

• Nestekaasua ei säilytetä kellarissa.

• Paineensäädin ja kaasuletku on tarkastettu vuosittain ja nestekaasuletku on vaihdettu vähintään viiden vuoden välein.

• Sisätiloissa nestekaasua käytettäessä huolehditaan riittävästä ilmanvaihdosta.

• Liuottimet, maalit, pesu- ja desinfiointiaineet, hyönteismyrkyt, lääkkeet ja myrkylliset kasvit ovat lasten ulottumattomissa.

• Lisää säilytysrajoituksista on kerrottu TUKESin esitteessä.

Tiedotus

Porrashuoneen ilmoitustaulussa tulee olla talon turvallisuushenkilöstön nimet, väestönsuojan sijainti sekä huoneistojen numerot. Samassa paikassa on oltava huoltoyhtiön, talonmiehen ja isännöitsijän osoitekilpi taikka ilmoitus siitä, kenen puoleen taloa koskevissa asioissa voidaan kääntyä.

Asukkaille ja talossa työskenteleville on tiedotettava pelastussuunnitelmaan kirjatut turvallisuusjärjestelyt. Taloyhtiön hallitus on vastuussa asukkaille tiedottamisesta. Kaikkien tulee tietää, miten onnettomuuksia ehkäistään ja miten toimitaan erilaisissa vaaratilanteissa. (Pelastuslaki 8§, Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta, 9-10§).

Turvallisuushenkilöstö

Yli neljä asuinhuoneistoa käsittävässä taloyhtiössä tulee olla asukkaista valittu turvallisuuspäällikkö. Suurissa taloyhtiöissä tarvitaan useampia turvallisuushenkilöitä esimerkiksi yksi jokaisessa rakennuksessa. Lisäksi jokaista kiinteistössä olevaa väestönsuojaa varten on nimettävä väestönsuojan hoitaja. Poikkeusoloissa talossa tarvitaan riittävästi

ensiapu-, sammutus- ja pelastustaitoisia henkilöitä.

Turvallisuuspäällikkö laatii ja pitää ajan tasalla pelastussuunnitelman. Hän tekee talon hallitukselle esityksiä palo-, väestönsuojelu- ja muun turvallisuuden parantamiseksi. Turvallisuuspäällikkö huolehtii asukkaille tiedoksi pelastus- ja muut turvallisuusjärjestelyt. Turvallisuuspäällikkö pitää yhteyttä pelastusviranomaiseen sekä johtaa talon pelastus- ja turvallisuustoimenpiteitä tarvittaessa. Väestönsuojan hoitaja vastaa kiinteistön väestönsuojan kunnossapitamisesta ja turvallisuusmateriaalista. Päävastuu talon turvallisuusjärjestelyistä on kuitenkin aina talon hallituksella. Turvallisuustehtävissä toimiminen edellyttää tehtäviin kouluttautumista.

Kodin paloturvallisuus

Palovarointimen lisäksi on asukkaan hyvä hankkia kotiinsa alkusammutusvälineitä, kuten sammutin tai sammutuspeite.

Ennaltaehkäisy

Parhaiten ennaltaehkäiset tulipalon syttymisen huolellisuudella.

• kynttilät tulee pitää riittävän tukevissa telineissä, jotka sijoitetaan siten, ettei niiden läheisyydessä ole herkästi palavaa materiaalia. Kynttilää ei jätetä valvomatta.

• television päällä ei ole mitään tavaraa

• liesi, uuni ja mikroaaltouuni: lieden päällä ei säilytetä tavaraa. Lietettä tai uunia ei jätetä valvomatta.

• leivänpaahdin puhdistetaan säännöllisesti muruista

• valaisimet pidetään puhtaina ja palaneet tai välkkyvät loistelamput vaihdetaan heti. Valaisimia ei sijoiteta liian lähelle palavaa materiaalia

• palovarointimen toiminta kokeillaan kerran kuukaudessa

• pesukoneen nukkasieppi puhdistetaan, pistotulppa irrotetaan käytön jälkeen, laite suojataan roiskevedeltä

• kylmälaitteen pölyt imuroidaan sulatuksen yhteydessä, turvataan ilmankierron riittävyys

Osoitenumerointi

Rakennusten osoitenumerointi tulee olla selvästi havaittavissa kadun puolelta. Mikäli rakennus sijaitsee katujen risteyksessä, tulee osoitenumerointi näkyä selvästi molemmille kaduille.

Suurissa taloyhtiöissä rakennusten erottaminen toisistaan käy helposti opaskartoilla, jotka on sijoitettu sisääntuloteille, pysäköintialueen läheisyyteen tai muuten selvästi erottuvalle paikalle.

Pelastustie

Muista, että pelastustielle ei saa pysäköidä autoja, kasata lunta, laittaa valaistuspylväitä, istutuksia eikä mitään muutakaan liikennettä estävää.

Tiesitkö Herttoniemestä:

Herttoniemi kirjailijoiden kaupunginosana

Herttoniemi on ollut monien kirjoittajien ja runoilijoiden asuinpaikka. Herttoniemessä ovat asuneet ainakin F.E.Sillanpää, Arvo Turtiainen ja Brita Polttila, Veijo Meri, Elvi ja Aira Sinervo, Anja Vammelu, Jarno Pennanen, Annika ja Tove Idström, Marianne Alopaeus, Leena Krohn, Jorma ja Leena-Maija Palo ja Arno Kotro. Henrik Tikkanen on kirjoittanut täällä asumisajastaan kirjaansa ”Majavatie 11” ja kuvataiteilija Inari Krohn viehättävään muistelukirjaansa ”Muusa Kirjahyllyssä”.

Herttoniemen viljelypalstojen toimivuutta on kehitetty vuonna 2006

Palstaviljely hallinnointia uudistettiin vuoden alussa. Laadimme Helsingin kaupungin viljelyohjeen, Helsingin kaupungin ja Herttoniemi-seuran välisen sopimuksen ja sen seuralta edellyttämien velvoitteiden täyttämisen mahdollistava seuran ja viljelijöiden välisen sopimuksen sitä täydentävine lomakkeistoinen. Samalla uusittiin viljelyhallinnoinnin mastertietokanta ja kehitettiin alueen kastelujärjestelmää.

Alueen yleisilme ja ryhdikkyyden on selvästi lisääntynyt. Kiitos viljelijäystävät!

Edellä mainitun hallinnollisen uudistuksen lisäksi on palstojen kastelujärjestelmän toimivuuden ja luotettavuuden parantamiseksi tehty aloitteita mm. alueen kytkemiseksi kaupungin vesihuoltojärjestelmään. Kuivan kesän myötä tuoma kasteluveden ottoon soveltuvan lammikon pinnan laskusta johtuva ongelma saatiin tilapäisesti ratkaistua asentamalla lampeen varsinaisia pumppukaivoja syöttävä oppopumppu.

Kastelupisteitä lisättiin alueelle yhteensä neljä kappaletta ja niitä syöttävää putkistoa rakennettiin noin 60 metriä.

Tonttien lahonneita tolppia on uusittu pitkin kesää ja kauden loppuun mennessä saadaan tälle kesälle budjetoidut 175 tolppaa asennettua.

Tonttien vuokrausaste on pysynyt korkeana koko vuoden ja viljelysopimus on allekirjoitettua käytännöllisesti katsoen joka tontille. Tonttien vaihdoksia oli ehkä tavanomaista runsaammin ja ne johtuivat pääosin muuttamisesta toiseen kaupunginosaan tai viljelijän korkeasta iästä. Vapaita paikkoja voi tiedustella allekirjoittaneelta.

Syksyn viljelijäkokous pidetään totuttuun tapaan Seurakuntasalilla Hiihtomäentie 23.18.09.2006 alkaen klo 18.00. Toivomme runsasta osanottoa, keskusteltavaa riittänee runsaasti.

Antti-Jussi Salmenlinna

Johtokunnan viljelyvastaava

Lisätietoja sihteeriltä: 050-5600 400, e-mail: ajs@iki.fi

Herttoniemen kotisivu avattu - www.herttoniemi.fi

Herttoniemen kaupunginosaa varten on avattu oma kotisivu. Se löytyy internetistä osoitteesta www.herttoniemi.fi. Nämä kotisivut tuottavat ja välittävät kaikkea sellaista tietoa, joka palvelee Herttoniemen asukkaiden, yhteisöjen ja yritysten tiedontarvetta, lisäävät yhteistyötä, avointa tiedonvälitystä ja paikallista osallistumista. Sivujen tarkoituksena on edistää Herttoniemen kaupunginosaa hyvänä, viihtyisänä, monipuolisena ja moniarvoisena asuin- ja toimintaympäristönä.

Kotisivulta löytyy paikallisia uutisia, tietoja tapahtumista, palveluista, vireillä olevista asioista, historiasta, kulttuurista, luonnosta, ihmisistä jne. Niiden kiinnostavuus ja ajankohtaisuus riippuu vain meistä itsestämme.

Herttoniemi-seura ylläpitää sivuja ja vastaa niiden sisällöstä. Seura on saanut pienen avustuksen Helsingin kaupungilta sivujen suunnittelua ja toteutusta varten. Arvokkaan tuen ovat antaneet myös Teknillisen korkeakoulun Arja-hanke, Herttoniemen alueforumi ja Herttoniemen yhteiskoulu.

Tule mukaan kotisivujen vapaaehtoisena toimivaan toimituskuntaan tai juttujen tekijäksi. Panoksesi voi olla yksi uutinen tai tapahtuman tiedot tai isompi kokonaisuus, ihan miten sinulle sopii. Sivujen teknistä koostamista ei tarvitse osata. Jos sinulla on jutunaiheita tai muuten kiinnostaa, ota heti yhteyttä.

Terveisin Herttoniemi-seuran kotisivuvastaava Eeva Kuuluvainen (sähköpostiosoite: eeva.kuuluvainen@kolumbus.fi)